

VIŅPUS UPES OZOLIŅI

Deja 8 vai 12 pāriem
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Sniedzes Grīnbergas mūzika

“Viņpus upes ozoliņi” ir ornamentāla deja jauniešu deju kolektīviem. Atbilstoši mūzikas materiālam un tautas dziesmas tekstam veidota dejas horeogrāfiskā leksika – skrējiena solis, pievilciena solis, divsoļu valsis, divsoļu polka, kāju piesitieni, kā arī statistiekie grupējumi un grupējumi kustībā.

Deja pirmo reizi iestudēta 2005. gada 8. janvārī Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā gilde” Tautas deju ansambli “Ligo”. 2005.gadā deja piedalās Jaunrades deju konkursā Valmierā.

Deja izpildāma plūstoši un plaši, dejotājiem vēlami Kurzemes novada tautas tērpi. Dejai 9 gājieni, muzikālais taktsmērs – 5/8.

Puiši nostājušies divās līnijās, meitas – 2 kolonās skatuves labās un kreisās puses kulisēs, rokas gar sāniem. (1. zīm).

Pirmais gājiens

(Ievads, I / 27 t.)

- 1. – 8.t. Ievads.
- 9. – 11.t. Izpildot 1. kustību 3 reizes, puiši virzās līnijās uz pretējās puses kulisēm (1. zīm. nepārtrauktās bultas).
- 12. – 16.t. Izpildot 1. kustību 5 reizes, puiši pagriežas pret skatuves dibenplānu un, samainoties dibenplāna centrā, virzās kolonās uz skatuves priekšplānu (1. zīm. pārtrauktās bultas).
- 17.t. Puiši izpilda 3. kustības 1. t. darbību uz vietas.
- 18.t. – 25.t. Izpildot 1. kustību 8 reizes, meitas virzās kolonā pa apli un, samainoties dibenplāna centrā, virzās kolonās uz skatuves priekšplānu (2. zīm.), kreisās puses meitas kustību sāk ar kreiso kāju.
Puiši stāv.
- 26.t. Meitas izpilda 3. kustības 1. t. darbību.
- 27.t. Izpildot 3. kustības 2. t. darbību, pārinieki pagriežas ar skatu viens pret otru.

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

- 1. – 8.t. Pārinieki divās pāru kolonās izpilda 4. kustību 2 reizes.
- 9. – 12.t. Izpildot 6. kustību, pāru līnijas mainās vietām, 12. t. pāri pagriežas ar skatu pret dibenplānu (3. zīm. nepārtrauktās bultas).
- 13. – 16.t. Izpildot 6. kustību, pāri virzās aplī gar skatuves dibenplānu (3. zīm. pārtrauktās bultas) un 16. t. beigās izveido kvadrātu (4. zīm.).

Trešais gājiens

(19 t.)

1. – 4.t. Izpilda 1. kustību 4 reizes.
Priekšplāna un dibenplāna līnijas ar vienu kustību sadejo kvadrāta centrā, ar otru kustību pagriežas puspagriezienu pa kreisi un ar divām kustībām nonāk savās vietās. Kvadrāta vertikālās līnijas dejo DCV un nonāk pretējās vietās (4. zīm.).
5. – 8.t. Atkārto 1. – 4. t. darbību – uz centru dejo kvadrāta vertikālās līnijas, horizontālās līnijas virzās DCV.
- 9.t. Izpildot 3. kustības 1. t. darbību, dejojāji izveido rombu.
10. – 17.t. Atkārto 1. – 8. t. darbību rombā – vispirms uz centru virzās priekšplāna kreisās un dibenplāna labās puses diagonāles.
18. – 19.t. Izpilda 3. kustību rombā, 19. t. beigās pārinieki nostājas ar skatu viens pret otru.

Ceturtais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 8.t. Izpilda 4. kustību 2 reizes rombā.
9. – 16.t. Izpilda 6. kustību 2 reizes, virzoties aplī DCV.

Piektais gājiens

(III, II / 16 t.)

1. – 8.t. Izpildot 5. kustību, pāri mainās vietām, kreisās puses pāri sāk ar labo kāju, labās puses – ar kreiso kāju (5. zīm.).
9. – 16.t. Izpilda 4. kustību 2 reizes divās pāru kolonās.

Sestais gājiens

(I / 19 t.)

1. – 9.t. Pārinieki pagriežas ar skatu pret dibenplānu, un, izpildot 1. kustību 6 reizes, virzās gar skatuves dibenplānu pretī nākošai kolonai gar kreisajiem pleciem (6. zīm. pārtrauktās bultas) un nonāk skatuves priekšplānā, izveidojot 4 kolonas.
1. t. laikā kreisās puses pārinieki mainās vietām (6. zīm. nepārtrauktās bultas).
7. – 8.t. Nostājoties kreiso elkoņu satvērienā un izpildot 1. kustību 2 reizes, dejojāji ar svešu pārinieku griežas uz vietas 1 reizi.
- 9.t. Izpildot 3. kustības 1. t. darbību, dejojāji atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas.
10. – 15.t. Izpildot 1. kustību 6 reizes, dejojāji turpina virzību aplī un izveido diagonāli (7. zīm.).
16. – 17.t. Izpildot 1. kustību 2 reizes, pārinieki diagonālē griežas labo elkoņu satvērienā.
- 18.t. Izpildot 3. kustības 1. t. darbību, pārinieki atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas pa kreisi.
- 19.t. Izpildot 3. kustības 2. t. darbību, pārinieki nostājas ar skatu viens pret otru, meitas ar muguru pret skatītājiem.

Septītais gājiens

(II, III, II / 24 t.)

1. – 8.t. Pārinieki izpilda 4. kustību 2 reizes.
9. – 10.t. Diagonāles augšējie 2 pāri nostājas vienkāršajā satvērienā un pagriežas ar skatu pret labās puses 1. kulisi, nākošie 2 pāri – pret skatuves kreisās puses 3. kulisi, nākošie – pret labās puses 1. kulisi, nākošie – pret kreisās puses 3. kulisi.
Izpildot 2. kustību 2 reizes, pāri veido žīgāšanu – vārtnus vispirms veido pāri, kuri atrodas ar skatu pret kreisās puses 3. kulisi (8. zīm.).
11. – 12.t. Izpildot 2. kustību 2 reizes, vidējie pāri turpina žīgāšanu, malējie pāri griežas labo elkoņu satvērienā.
13. – 16.t. Atkārto 9. – 12. t. darbību.
17. – 24.t. Izpilda 4. kustību 2 reizes.

Astotais gājiens

(I / 10 t.)

1. – 8.t. Izpildot 1. kustību 8 reizes, deļotāji virzās apli DCV (9. zīm. pārtauktās bultas).
1. t. laikā diagonāles augšējie pārinieki samainās vietām (9. zīm. nepārtauktās bultas).
8. t. beigās deļotāji izveido 2 pāru kolonas skatuves priekšplānā un dibenplānā.
9. – 10.t. Izpilda 3. kustību.
10. t. beigās pārinieki nostājas ar skatu viens pret otru, puiši ar muguru pret centra līniju.
25. – 32.t. Atkārto 17. – 24. t. darbību.

Devītais gājiens

(III, coda / 20 t.)

1. – 8.t. Izpildot 5. kustību, pāri mainās vietām, dibenplāna pāri sāk ar kreiso kāju, priekšplāna – ar labo kāju .
9. – 12.t. Turpinot 5. kustību, pāri virzās apli DCV un izveido līnijas gar skatuves kulisēm.
12. t. beigās puiši atrodas ar muguru pret centra līniju.
13. – 14.t. Turpinot izpildīt 5. kustību, pāri mainās vietām.
15. – 20.t. Izpildot 2. kustību un turpinot virzību, pāri nodejo labās un kreisās puses kulisēs (puiši ved meitas).

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem, kustību sāk ar labo kāju.

1.t. “1;2” – izpilda 2 skrējiena soļus;

“3;4;5” – izpilda divsoļu valsei, kreisā kāja, ceļi saliekta un pēdā atliekta, tiek nedaudz virzīta uz priekšu.

Atkārtojot kustību, sāk ar otru kāju.

2. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem, kustību sāk ar labo kāju.

1.t. “1;2” – izpilda pievilciena soli virzienā uz priekšu;

“3;4;5” – izpilda divsoļu valsei, kreisā kāja fiksēta pie labās kājas pusikra.

Atkārtojot kustību, sāk ar kreiso kāju.

3. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem, kustību sāk ar labo kāju.

1.t. “1;2” – izpilda divsoļu polku, griežoties puspagriezīenu pa labi;

“3;4;5” – izpilda divsoļu valsei, griežoties puspagriezīenu pa labi – turpinot griezienu;

2.t. “1” – izpilda piesitienu ar labo kāju;

“2” – pauze,

“3” – izpilda piesitienu ar kreiso kāju;

“4;5” – pauze.

4. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājušies ar skatu viens pret otru, VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem, kustību sāk ar labo kāju.

1.t. Izpilda 2.kustību, virzoties sānis pa labi.

2.t. Izpilda 2.kustību, virzoties sānis pa kreisi.

3.t. Izpildot 2. kustību, pārinieki mainās vietām DCV.

4.t.”1;2” – izpilda divsoļu polku, meitas izpilda puspagriezīenu pa labi, puisi, sasitot plaukstas uz “1”, ceturtdalpagriezīenu pa kreisi;

“3;4;5” – izpildot divsoļu valsei, meitas turpina griezties pa labi, puisi, uz “3” sasitot plaukstas, izpilda kustību uz vietas.

4. t. beigās pārinieki ir ar skatu viens pret otru pretējās vietās.

Atkārtojot kustību, sāk ar otru kāju.

5. kustība

Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājušies vienkāršajā satvērienā (puiša labā un meitas kreisā rokas sadotas) ar skatu viens pret otru, VI kāju pozīcija, nesadotās rokas gar sāniem, kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. Izpilda 2. kustību, puisis virzās at muguriski, meita – uz priekšu.
- 2.t. Izpilda 2. kustību, virzoties sānis pa kreisi.
- 3.t. Izpilda 2. kustību, puisis virzās at muguriski, meita – uz priekšu.
- 4.t. Izpildot divsoļu polku un divsoļu vāsi, pārinieki samainās vietām, vienlaicīgi puisis griež meitu pa labi zem sadotām rokām.
5. – 8.t. Pārinieki nostājas vienkāršajā satvērienā (puiša kreisā un meitas labā roka sadotas). Sākot kustību ar kreiso kāju, dejojotāji atkārtoti 1. – 4. t. darbību, virzoties uz pretējo pusi.

6. kustība

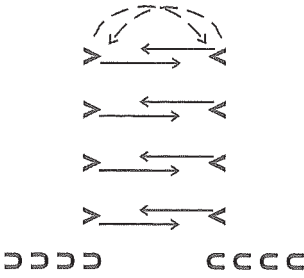
Mūzikas taktsmērs 5/8

Kustību izpilda 4 t.

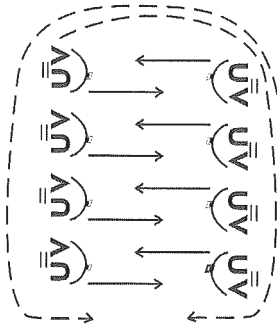
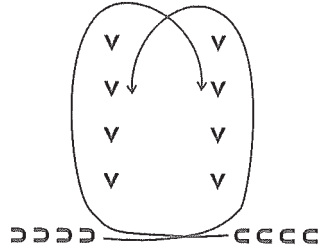
Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājušies aptvērienā ar sānis sadotām rokām un pagriežas ar skatu kustības virzienā, VI kāju pozīcija, nesadotās rokas gar sāniem, kustību sāk puisis ar kreiso, meita ar labo kāju.

- 1.- 2.t. Izpilda 2. kustību divas reizes, virzoties DCV.
- 3.t. Izpildot 2. kustību, pāris griežas pa labi puspagriezienu.
- 4.t. Izpildot 2. kustību, puisis turpina griezienu, līdz nonāk savā vietā, vienlaicīgi griež meitu zem sadotām rokām vienu reizi pa labi.

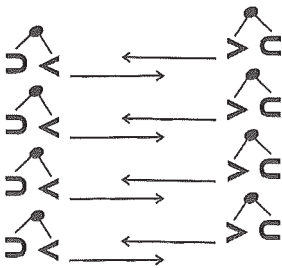
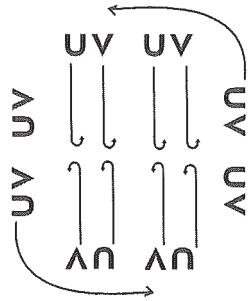
VİNPUS UPES OZOLIŃI

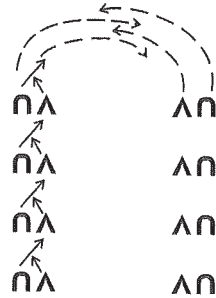
1. 2.

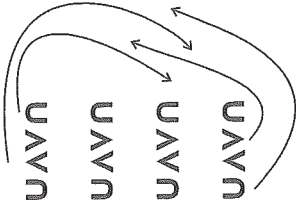
3. 4.

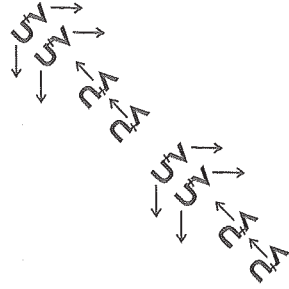
5. 6.

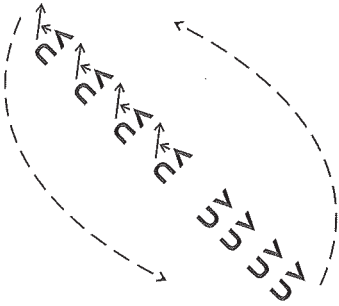
VİŇPUS UPES OZOLIŇI

7.

8.

9.

VIŅPUS UPES OZOLIŅI

Sniedzes Grīnbergas mūzika

